

Maria Hallberg

Foto och video, Härnösands konsthall, till 9 jan. 2016

Några starkt diffuserade ansikten i videon "Närvaro" möter mig omedelbart i Maria Hallbergs utställning i det nedre galleriet. Ansiktena går inte att urskilja och det finns ingenting i videon som markerar någon individualitet eller personlighet. Det liknar mycket den inom filmen klichémättade duschbilden där vattenången beslöjat glaset, men också nutidsaktuella nyhetsinslag där ansikten ibland suddas ut och avidentifieras. Vi ska inte veta vem det är, bara ana att det är någon där. Med denna beslöjning ger Maria Hallberg direkt ingång till sin utställning, där hon vill tala om svårigheten att komma människan nära, om hur lite vi vet om varandra.

I en annan video som är delad i två bilder ses en person långsamt vandra bort över ett grönskande fält kompletterad med en stillbild av äppelblomning. Titeln "För ett ögonblick" ger vid handen att det kan röra sig om ett specifikt minne eller bara en vanlig igenkänning av sommarens undflyende ögonblick. I en handfull fotografier övrigt i utställningen visas en person som blundar, ett par personer bortvända med ryggen mot betraktaren, någon visar upp sin nakna bål med teckningar, en kvinna sitter ensam i ett hörn i ett ödsligt rum. I ett ljudverk med hörlurar ges inblickar från en släktträff med brottstycken om deltagarnas mer eller mindre banala utsagor. Inget där heller om något unikt personligt, något verkligt ansikte.

Men en konstutställning är ingen författarafton, den har i första hand det visuella i förarsätet. Bortser vi från fotots vanliga signum som verklighetsdokument, återstår och samtidigt öppnar sig bildens egenskaper som form. Jag tror att poängen ligger här. Suddigheten i videon pekar mot rörelse och undflyhet, inte ovanligt inom senare måleri. Den är också en statement om formen som egenvärde. I den blundande flickan kommer ljuset underifrån, som från det undermedvetna och drömmen. Bilden av den blottade bålen är egentligen en barnteckning. I fotot "Igenom" ses två händer hålla upp en rund spegel som visar en bortvänd person, ett välkänt exempel på konstens förmåga till synvilla. Det ödsliga rummet är också en geometrisk komposition med vinklar, hörn och ett stort rektangulärt fönster som bryter in från sidan, allt i kontrast mot den mjuka kroppen som sitter i mitten. Genom bildernas renskalade medvetna formspråk konkretiseras den brist eller alienation som utställningen vill gestalta.

Det är en skör tråd som Maria Hallberg anträder. Saknad, längtan, främlingskap, det är lätt att pejla av bilderna, men det kliniska formspråket skapar lika mycket frustrerad distans. Trots det utsagda, eller tack vare, uppstår ändå en säreget avspänd stämning i hennes installation. Kanske är det min egen omtvinning av tråden, men jag kan uppfatta en vägran att ställa ut sitt öppna ansikte till försäljning, att inte låta sig exponeras, att sätta sig i motvärn, att skydda sin integritet, sin rätt att vända ryggen till. Här kan man knappast tala om publikfrieri. Samtidigt kan inte frågan undgå om det är ett tecken för vår tid. Det är inte den första utställningen som handlar om den frångående och beslöjade kroppen.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2015-12-10